

Sygn. akt IV KZ 18/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **L. P.**

oskarżonego o czyn z art. 216 § 1 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 października 2022 r.

zażalenia oskarżonego

na zarządzenie prezesa Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt II Ka 69/22,

w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie sądu odwoławczego w przedmiocie kosztów procesu – wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**stwierdzić swą niewłaściwość i przekazać sprawę do rozpoznania
Sądowi Okręgowemu w Suwałkach.**

UZASADNIENIE

Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach, zarządzeniem z dnia 30 maja 2022 r., odmówił przyjęcia zażalenia oskarżonego L. P. na postanowienie o kosztach zawarte w pkt. III wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 29 marca 2022 r., II Ka 69/22 – jako złożonego po terminie. W uzasadnieniu wskazał, że zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w pkt. III ww. wyroku sądu odwoławczego, tj. postanowienie w przedmiocie kosztów procesu – zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem przez oskarżycielkę prywatną R. Ż. pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym, oskarżony złożył w dniu 18 maja 2022 r., a więc z przekroczeniem

siedmiodniowego terminu, określonego w art. 460 k.p.k. Dostrzegł wprowadzić Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach okoliczność złożenia w ustawowym terminie przez obrońcę oskarżonego wniosku o sporządzenie na piśmie oraz doręczenie uzasadnienia wyroku (w dniu 5 kwietnia 2022 r.) jednak uznał, że skoro w terminie siedmiodniowym od daty ogłoszenia wyroku oskarżony nie złożył ani ww. wniosku, ani w tym terminie – nie wnosząc o sporządzenie uzasadnienia wyroku – nie złożył zażalenia na postanowienie o kosztach zawartych w wyroku, to składając zażalenie w terminie przewidzianym do wniesienia apelacji, uchybił terminowi określonemu w art. 460 k.p.k.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł oskarżony. Zaskarżył je w całości i wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie do rozpoznania zażalenia na postanowienie o kosztach zawarte w pkt. III wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 29 marca 2022 r. W uzasadnieniu środka zaskarżenia – powołując się na utrwalone orzecznictwo – zakwestionował stanowisko Prezesa Sądu Okręgowego w Suwałkach zawarte w zaskarżonym zarządzeniu, wskazując na samodzielność działań procesowych oskarżonego i obrońcy statutowaną przepisem art. 86 § 2 k.p.k. Zakwestionował też właściwość Sądu Najwyższego do rozpoznania przedmiotowego zażalenia wskazując na treść art. 466 § 2 k.p.k. oraz wykładnię systemową art. 429 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Niezależnie od poglądów zaprezentowanych przez skarżącego w zwyczajnym środku odwoławczym co do kwestionowanych okoliczności należy się z nim zgodzić co do tego, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania przedmiotowego zażalenia. Właściwość funkcjonalną Sądu Najwyższego określa przepis art. 27 k.p.k., który stanowi, że rozpoznaje Sąd Najwyższy kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Nie jest więc Sąd Najwyższy sądem odwoławczym w odniesieniu do sądów powszechnych, bowiem funkcje odwoławcze Sądu Najwyższego są ograniczone tylko do tych przypadków, które wymienia ustawa procesowa (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. i art. 459 § 1 k.p.k., art. 441 § 5 k.p.k., art. 530 § 3 k.p.k. art. 538 § 2 k.p.k. i art. 426 § 3 k.p.k.). Należy zaznaczyć, że zaskarżone zarządzenie nie zostało

wydane w tzw. postępowaniu okołokasacyjnym, ewentualnie w układzie procesowym, w którym Sąd Najwyższy byłby uprawniony do orzekania w przedmiocie wznowienia postępowania, bowiem rozpoznawana sprawa dotyczy wyłącznie kosztów procesu, a mianowicie – z uwagi na treść art. 634 k.p.k. w zw. z art. 629 k.p.k. i art. 628 pkt 1 k.p.k. oraz wynik procesu odwoławczego – zwrotu przez oskarżonego L. P. wydatków poniesionych przez oskarżycielkę prywatną R. Ż. związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym (pkt III wyroku), a zatem kwestii incydentalnej, której ustawa procesowa nie pozostawia w sferze orzeczniczej Sądu Najwyższego (zob. m. in. postanowienia SN: z dnia 23 marca 2006 r., III KZ 8/06, OSNwSK 2006/1/637; z dnia 26 października 2007r., V KZ 66/07, OSNwSK 2007/1/2404; z dnia 25 maja 2010 r., III KZ 38/10, OSNwSK 2010/8/740).

W tej sytuacji — zgodnie z ogólną regułą, według której sąd właściwy do rozpoznania środka odwoławczego od orzeczenia merytorycznego właściwy jest również do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie jego przyjęcia (art. 466 § 2 k.p.k.) — właściwym do rozpoznania przedmiotowego zażalenia jest Sąd Okręgowy w Suwałkach, jako sąd właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie kosztów (art. 426 § 2 zd. drugie k.p.k.). Systemowe powiązanie z art. 429 k.p.k. mogłoby *prima vista* prowadzić do wniosku, że ww. przepis odnosi się tylko do zarządzenia prezesa sądu pierwszej instancji, a nie prezesa sądu odwoławczego, to jednak wykładnia systemowa art. 429 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. pozwala sądzić, że przepis ten ma zastosowanie także do prezesa sądu odwoławczego. W związku z tym, gdy prezes tego sądu odwoławczego wyda zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na zaskarżalne postanowienie sądu odwoławczego, wówczas właściwy do jego rozpoznania, zgodnie z art. 466 § 2 k.p.k., jest ten sam sąd odwoławczy. Oznacza to, że w analizowanej sytuacji procesowej przy odpowiednim zastosowaniu art. 426 § 2 zd. pierwsze k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k. i art. 429 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. właściwym do rozpoznania przedmiotowego zażalenia będzie Sąd Okręgowy w Suwałkach (por. m. in. postanowienie SN z dnia 25 września 2014 r., III KZ 45/14, LEX nr 1551521).

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[as]

